

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE
ROMÂNE, DIN BUCUREȘTI

REDACȚIA:

Arhiepiscopia Bucureștilor

Secția culturală

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ

ABONAMENTUL:

Pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an;
pentru cântăreți și paracliseri 100 lei.

ADMINISTRAȚIA:

Arhiepiscopia Bucureștilor

Secția economică

COLPORTAGIUL MISIONAR

C. Preoți Președinți ai cercurilor pastorale din protopopiatul circ. III Dâmbovița și P. C. Protoiereu local.

Din cele mai îndepărtate timpuri ale Creștinismului și până în vremea noastră, propoveditorii Evangheliei Mântuitorului Hristos au avut de întâmpinat greutăți, nu numai din partea celor ce i-au amenințat cu sabia morții, ci mai ales din partea

acelor ce cu viclenie omenească au căutat să schimbe adevărul evanghelic.

Astfel sfântul Apostol Pavel, cu părintească grijă scrie în prima epistolă către Tit, încă la cel dintâi capitol, atrăgându-i atențiunea asupra caracterului învățătorilor

celor mincinoși: „Căci sunt mulți și neascultători, limbuți și amăgitori, mai cu seamă din cei cu circumcisiune; căroră trebuie a le astupa gura, care răstoarnă întregi case, învățând cele ce nu se cade, pentru câștig necuvios”... (I Tit I, 10—12). Adică neascultarea de adevărații învățători, limbușenia caracteristică unor oameni ce nu și-au definit ocupația și darul celui viclean de a avea plăcerea pentru a amăgi și pe alții cu învățături greșite, se practica încă depe vremea când se aruncau primele semințe ale Sf. Evanghelii, pe ogoarele sufletești ale neamurilor. Iar în definitiv scopul unei asemenea ocupații, era cum din nefericire se vede și astăzi la sectanți „câștigul necuvios”, așa cum îl definea pe drept cuvânt Sf. Apostol Pavel.

Deaceia, ca cel mai bun remediu, împotriva unor asemenea guri rele, neascultătoare de adevărata învățătură, limbute și amăgitoare pentru „câștig necuvios”, zelul Apostol al neamurilor, recomanda trimisului său în misiune, „cuvântul cel credincios după învățătură, ca să poată prin învățătura cea sănătoasă și a sfătui și a înfrunța pe cei protivnici”. (I Tit. I 9). Aceleași sfaturi le dădea și lui Timotei în Efes, de mare stăruință în cuvânt și pentru aceleași serioase motive, întru menținerea dreptei învățături: „Te rog fierbinte, înaintea lui Dumnezeu și înaintea lui Hristos Iisus, care are să judece vii și morții și pentru arătarea și împărăția Sa: propoveduește Cuvântul, stăruiește asupra lui cu timp și fără timp, muștră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga răbdare și cu învățătura. Căci va veni vremea când oamenii nu vor putea să sufere învățătura sănătoasă; ci îi va gădila urechile să audă lucruri plăcute și își vor da învățături după poftele lor. Își vor întoarce urechea de la adevăr și se vor îndrepta spre istorisiri închipuite”... (II Timotei IV. 1—4).

Adică acelaș sfat apostolic, dat cu toată căldura sufletului, de încercată și nestrămutată credință, de a folosi în toată vremea cuvântul învățaturii celei adevărate, pentru toți aceștia ce se lasă gădilați la urechi de învățători aleși după placul lor,

ne mai putând suferi învățătura cea sănătoasă.

Fie muștrând, fie certând, fie îndemnând cu toată blândețea, cuvântul nu trebuie să lipsească, pentru acei ce s’au lăsat amăgiți de învățăturile cele mincinoase. Propoveditorul dreptei credințe, nu trebuie să descurajeze, oricare ar fi situația. Ceiace altul a stricat cu cuvântul cel mincinos, el trebuie să vină să dreagă cu cuvântul cel bun. Nu reușește astăzi, nu reușește mâine, cuvântul său trebuie să continue.

Căci după cum apa din norii cerului, picătură cu picătură găurește piatra, — asemenea continuitatea cuvântului celui bun, ajunge să străbată în inima cea mai învârtoșată. Așa a reușit și neghina mincinoasei învățături, să găsească loc în inima dreptcredinciosului nostru. Și după cum un cui scoate pe celălalt, asemenea cuvântul dreptei credințe poate scoate cuvântul relei credințe.

Așa se și explică faptul, că Sfântul Apostol Pavel socotește necesar cuvântul scrisului epistolar, spre a fi în legătură cu sufletul credincioșilor și pe timpul cât personal, nu putea fi prezent în mijlocul comunității creștine.

Vremea în care trăim, ne arată cu prisosință împlinirea profeticelor cuvinte ale Sf. Apostol Pavel, ca și a adevărilor rostite mai înainte de Mântuitorul Hristos, asupra propoveditorilor mincinoși. Numărul celor dornici de „câștig necuvios” în slujba falsei credințe, s’a mărit din ce în ce mai mult. Iar calea cuvântului scris și tipărit a devenit cel mai amenințător mijloc de corupere sufletească a credincioșilor noștri. Primejdia a devenit cu atât mai mare, cu cât masele noastre populare nu mai sunt mase compacte de analfabeți, căci mulțimea știutorilor de carte, spre binele neamului, s’a mărit simțitor.

Deci nu se mai poate rămâne cu brațele încrucișate. Nu este un mijloc misionar, de a face apel la autoritatea de stat, să oprească propaganda sectară pe calea broșurilor. Pentru prezent este o necesitate, până ce venim fiecare la datoria sa. Dar putem întrevădea pe viitor și alte eventuale atitudini, din partea organelor de stat, cum s’a mai întâmplat și în ultimul timp

la noi. Și atunci? Revenim la dumnezeiescul sfat al Sfântului Apostol Pavel, pe care l-am extras în cele câteva versete epistolare.

Noua situație a știutorilor de carte în satele noastre, a mulțimii predicatorilor sectanți, a puzderiei de reviste și broșuri cu conținut eterodox, ne-a impus deci o trezire la un nou nivel de lucrare pastorală. Glasul preoților misionari onorifici, dela Conferința misionară dela Bușteni, s'a unit în acelaș deziderat: sporirea mijloacelor de publicitate misionară. Manifestarea izolată a parohiilor, ori a cercurilor pastorale, cu câte o foiță, ori câte o broșură, se găsea insuficientă.

Bunul nostru ierarh, I. P. S. Patriarh Miron, bucurându-se de strângerea rândurilor preoșimii noastre, pe o temă așa de lăudabilă, — a fost în mijlocul preoșimii misionare la Bușteni. Cuvântul I. P. S. Sale a îmbărbătat elanul preoșimii, dând asigurări că și dela centru se vor face sacrificii materiale, ajutând solidarizarea preoșimii într'un plan de lucru unitar și bine organizat.

Din această fericită întâlnire a zelului preoșimii noastre, cu binecuvântarea și sprijinul I. P. S. Patriarh, au ieșit cele douăsprezece serii de broșuri cu caracter misionar, într'un total de șasezeci de mii de exemplare. Căci la primul apel, condeii fraților Preoți a răspuns cu toată dragostea, trimițându-ne manuscrisele subiectelor, ce au socotit că sunt mai necesare pentru popularizare. Altele sunt pe cale de a ni se trimite în cursul acestei vacanțe.

Ne aflăm deci la un început frumos al lucrării noastre misionare. Se poate observa și solidaritatea preoșimii pe teren misionar și o afirmare mai practică și mai puțin

biurocratică a secției noastre culturale. Și cele mai justificate motive, ne fac să nădăjduim, că nu va fi o osteneală zadarnică. Să ne amintim numai de acea sumară pregătire tehnică a armatei noastre în timpul retragerii din Moldova, pentruca înzestrată cu armamentul necesar, să uimească faimoasele divizii dușmane, de la Mărăști și Mărășești! Asemenea și preoșimea noastră dintr'o situație misionară defensivă, dacă este înzestrată cu mijloacele misionare necesare, pe lângă zelul ei străvechi, poate să trimită la plimbare în alte țări, pe cei ce cum spune Sfântul Apostol Pavel, ne-au venit în ogoarele noastre ortodoxe românești, pentru „câștig necuvios“.

Pentru aceasta însă este nevoie, nu numai de a avea entuziasm când începem lucrarea, ci de a păstra continuitatea și de a fi într'un permanent progres. Prețul sub costul tipografiei al unei broșuri de 64 pagini, cu 2 lei exemplarul, dovedește faptul că și laturea economică a instituției noastre este în serviciul misiunii, nu pentru beneficiul material, — ci pentru cel spiritual. În curând vom avea și Noul Testament, traducerea Sf. Sinod, tipărit pe un preț de popularizare, dacă se va putea cu 20 lei exemplarul. Astfel se va putea să contrapunem în mâinile credincioșilor și Cuvântul lui Dumnezeu, după adevărata traducere, ferit de traducerile tendențioase ale sectanților.

Cu acestea zise, să avem pururea în fața privirilor noastre de păstori de suflete, cuvintele Sf. Apostol Pavel: „Propoveduește cuvântul, stăruiește asupra lui cu timp și fără timp, mustră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga răbdare și cu învățătura“... (II Timotei IV, 2).

CONSILIER.

VIZITELE CANONICE PE VACANȚĂ FĂCUTE DE I. P. S. PATRIARH

I. P. Sfințitul nostru patriarh Miron, a vizitat în luna aceasta capitala Banatului, Timișoara. Duminică în 4 Iulie a. c. a asistat la Sf. Liturghie în biserica cea nouă cu hramul Nașterea Maicii Domnului, oficiată de un sobor de preoți în frunte cu protopopul Dr. Țucra. Corul aproape uriaș condus de Dr. Emil Grădinariu a dat răspunsurile într'un chip vrednic de toată lauda. Intre cântări erau și unele ale marelui nostru compozitor Sabin Drăgoi. În deosebi era impunătoare și majestuoasă cântarea «Pe Stăpânul...» o compoziție mai nouă a domniei sale. La finea Liturghiei protopopul Dr. Țucra a dat, în căldu-roase cuvinte, expresiune bucuriei credincioșilor din Timișoara, cari umpleau spațioasa biserică, că au prilejul să salute în mijlocul lor pe supremul lor părinte sufletească. Ii mulțumește I. P. Sf. Sale că le-a făcut această bucurie și pentru înțeleptele sfaturi pe cari zilnic le adresează poporului român, și pe cari clerul se silește a le îndeplini. Ii dorește încă mulți ani de istorică arhipăstorire.

I. P. Sf. Sa Patriarhul răspunzând, scoate la iveală progresul făcut de românii bănățeni în epoca românească; laudă zelul clerului în frunte cu episcopii săi și al tuturor organelor și autorităților civile, comunale și județene, câte s'au perindat aici dela război încoace, pentru puternicul sprijin moral și marile ajutoare bănești care le-au dat în cele două decenii și bisericii ca să se poată întări pretutindenea, unde mai înainte vitregitatea timpurilor o țineau încătușată. Dorește să se termine cu bine și noua ca-

tedrală, care va fi cea mai grandioasă biserică din țară, dar arată că românii sunt încă foarte departe de aceea ce ar trebui să fie în aceste părți. O complectă cucerire a mănăstirii Bănat o vor putea face românii numai lăsându-se, cu îndârjită hotărâre de cel mai mare păcat național și patriotic, de a nu avea copii. Indeamnă pe toți câți au vârsta legală să încheie căsătorii și să împlinescă porunca Scripturii: «Creșteți și vă înmulțiți...», căci numai astfel vom putea deveni adevărați stăpâni ai Banatului și ai întregii sale vieți și activități.

Indată ce a scos la iveală marea importanță socială a copiilor, într'o clipă s'au strecurat prin mulțimea publicului toți copiii câți erau în biserică și s'au înșirat în rândurile prime ale altarului împreună cu mamele lor pentru binecuvântare și cu mândria în sufletul lor, care parcă voia să spună: iată noi ne îndeplinim datoria.

I. P. S. Patriarh la sfârșit i-a binecuvântat pe toți părăsind biserica, însoțit fiind de către P. Sf. Sa Dr. Vasile Lăzărescu, episcopul Caransebeșului, P. C. Sa pr. D. Antal, insp. g-ral în Min. Cultelor și de arhitectul D. Ionescu-Berechet.

*

Seara la orele 8½ a pontificat în aceeași biserică, asistat de P. S. S. Episcopi, Andrei al Aradului și Vasile al Caransebeșului, P. C. Lor pr. stavr. D. Antal, protopop Țucra, pr. I. Imbroane, pr. Golumba, diaconii Roșca și Bucșan, cununia religioasă a nepoatei I. P. Sale Ileana Morariu, fiica d-lui Dr. Al. Morariu, notar public din Ti-

mișoara, cu d-l Ing. Nicu Vasiliu, fiul d-nei baroneze Cornelia Metzger, nași au fost d-na și d-l Ing. N. Malaxa.

Acelaș cor a dat admirabile răspunsuri.

*

Marti în 13 Iulie a. c. I. P. Sf. Patriarh s'a stabilit la Mănăstirea Govora spre a face la băile apropiate cura obișnuită, însoțit fiind de către d-l D-rand Viorel Morariu. Aci a fost cercetat în ziua de Sf. Ilie de ciobanul Petre Lupu dela Maglavit, care a petrecut aici o zi întreagă. În aceeași zi I. P. Sf. Sa a asistat la Sf-ta Liturghie în istorica bisericuță a Mănăstirii, unde în cadrele unei potrivite predici despre proorocul Ilie a prezentat poporului pe ciobanul Petre Lupu, despre care spune că Dumnezeu l-a ales ca pe unul din popor să îndemne pe semenii săi să cerceteze biserica, să asculte de povețele preoților, spre a întări misiunea lor și a combate vorbele dușmanilor bisericii că preoții cheamă poporul la biserică dintr'un interes propriu. La sfârșit binecuvântă poporul. La strănă a cântat impresionant P. C. Sa protopopul G. Georgescu-Silvestru din București.

După masă, la orele 3, ciobanul Petre Lupu a vorbit despre arătările lui, credincioșilor ce se

adunaseră în curtea Mănăstirii. Ciobanul, la ora 5 s'a reîntors la Maglavit.

*

I. P. Sf. Sa în ziua de 16 Iulie a. c. însoțit de către d-l D-rd V. Morariu, a vizitat catedrala din Râmnicu-Vâlcea, unde pr. cons. referent Cristescu a oficiat o scurtă rugăciune pentru sănătatea I. P. Sf. Sale, la finea căreia P. C. Sa în potrivite cuvinte a arătat I. P. Sf. Sale admirația clerului și poporului și din aceste părți ale Olteniei pentru uriașa sa activitate ce o desvoltă pentru progresul bisericii noastre românești, pe care în colori pline de simpatie a știut-o prezenta și în fața străinătății. Ii urează încă mulți ani ca să poată stărui în aceeași direcție spre bucuria tuturor.

Un număr însemnat de preoți au cântat răspunsurile în biserică foarte frumos și armonios. Mulți preoți și clerici erau tocmai adunați în ședința Consiliului eparhial. I. P. Sf. Sa Patriarhul mulțumind pentru elogioasele cuvinte ale vorbitorului, se bucură că deși venit pe neștiute a aflat preoțimea la datorie, ceea ce o consideră ca un semn că clerul Olteniei în frunte cu Episcopul său Vartolomeu, lucrează pentru luminarea turmei din eparhie. Binecuvintează pe cei prezenți și prin ei toată Eparhia.

Stema mitropoliei Bălgradului din Noul Testament, 1648

METODA ȘI MIJLOACELE DE READUCEREA SECTANȚILOR LA ADEVĂRATA CREDINȚĂ

Privind problema sectelor în România, putem spune și pe bună dreptate că ea se poate studia, sub multiple aspecte. Ne-am putea ocupa în primul rând de origina sectelor religioase și proveniența lor la noi în țară, apoi despre cauzele care au înlesnit răspândirea acestor secte, și deabia în al treilea rând de metodologia combaterii lor.

Nourii furtunoși ce se abat asupra Europei și vânturile infectate de otrava lui antichrist — care au început să sufle și prin țara noastră, ne fac să ne convingem că orice alt subiect ni s'ar fi înfățișat ca să fie tratat la conferințele noastre pastorale, nu putea fi mai în spiritul vremii, ca cel de față: „Metoda și mijloacele de readucerea sectanților la adevărata credință“. Și pe bună dreptate așa este. Ce altă mângâiere mai mare poate fi pentru biserică, decât readucerea oilor rătăcite pe drumul cel drept pe care l-au părăsit. Mântuitorul spune că mai mare bucurie este în cer pentru un păcătos care se mântuiește, decât pentru 99 de drepti.

Nici când în lumea largă nu s'a putut stârpi un rău — înlocuindu-l cu un alt rău. — Răul trebuie să fie corectat și direcționat în așa fel — încât sau să fie prefăcut în bine, sau să fie înlocuit cu un bine.

De aceea în stabilirea sau mai bine zis în găsirea metodei și a mijloacelor de întoarcere a sectanților, trebuie să avem în vedere în deosebi armele lor, deci să cunoaștem cauzele care au înlesnit sectanților prozelitismul și mai ales pe acele isvorite din însăși mijlocul bisericii sau al conducătorilor ei.

Cunoscându-le în deajuns, vom putea în același timp și cu mai multă ușurință să corectăm ceea ce trebuie și să înlocuim ceea ce nu se poate îndrepta.

Este nevoie deci a răspunde propagandei lor cu o contra propagandă care să-și ajungă ținta cu însăși armele celor pe care-i combat. Poporul nostru deși este din fire tradiționalist, totuși, fiind lipsit de cultura necesară și pus foarte adesea în fața unor realități prea crude și neexplicabile d: puterea lui de înțelegere, nu este chiar dificil

a-l îndepărta dela credința în care s'a născut.

Să vedem acum — care sunt cauzele isvorite din însăși launtrul Bisericii noastre — care au înlesnit pătrunderea și răspândirea sectelor în România.

1. Lipsurile de tot felul ale clerului nostru; iar dintre acestea am putea cita cu multă durere (chiar dacă suntem preoți), deoarece adevărul trebuie spus, — următoarele:

a) Neîndeplinirea cu punctualitate a datoriilor religioase,

b) Arghirofilia — și

c) Alte lipsuri de ordin moral, în special diferite vicii.

Ba aș putea să afirm și nu cu oarecare îndoială, întru cât nu este pentru nimeni un secret faptul că sectanții se adresează în general oamenilor simpli, — că cele mai hotăritoare cauze în răspândirea sectelor sunt: Arghirofilia și anumite lipsuri de ordin moral.

Foarte adesea suntem acuzați de faptul că una spunem și alta facem. Nu știu măsura în care această afirmație poate fi socotită utopică.

Dacă însă, nu dispunem de puterea de înțelegere a lucrurilor ce ne'nconjoară și care sunt foarte variate, în zadar ne vom strădui cu alte mijloace, fiindcă nu ne vor aduce alt succes decât-l putem numi astfel, — decât pierderea de timp.

Iată de exemplu: Neîndeplinirea datoriilor este un rău de care suferă mult biserica și mai ales în zilele noastre.

Dar, nu este mai puțin adevărat că Biserica a avut în vremurile de mai nainte preoți cari prezentau multe lipsuri din punct de vedere cultural. Aveau însă — calitatea îndeplinirii cu coștiinciozitate a datoriilor religioase.

Acum însă — se pare că această lipsă de conștiințiozitate se accentuează din ce în ce mai mult — și dacă avem preoți cu o cultură mai înaintată, din punct de vedere al îndeplinirii datoriilor, lasă foarte mult de dorit. E dureroasă dar este adevărată această afirmație și de aceea cred că nimeni nu-mi va cere să i-o dovedesc cu probe palpabile.

Vă puteţi închipui ce s'a petrecut în sufletul credincioşilor cari au venit la biserică şi nu găsesc pe preot la slujbă. Ba unii poate au venit şi pentru alte nevoi şi servicii religioase. Consecinţele lucrurilor acestora sunt cele cunoscute, întru cât credincioşii venind la biserică şi negăsind pe preot acolo, încep să nu mai aibă siguranţa că-l vor găsi la datoria sa. Din acest singur caz — este clar că se pot trage multe concluzii.

Cunoaşteţi apoi că se găsesc între credincioşi suflete cu un substrat mistic foarte pronunţat şi în care se simte nespul de puternică setea religioasă. Aceştia — tocmai din cauza unui surplus de scrupulozitate, — neputându-şi astâmpăra această sete religioasă în sânul bisericii creştine, înclină a fi impresionaţi de propaganda sectară — în care au crezut că-şi vor astâmpăra acest dor, după o viaţă mai curată, mai creştinească.

Pentru edificare asupra celor spuse, putem cita cazul filosofului german Nietzsche. Un om de o structură psihologică foarte complicată şi de o linie rară; negăsind la reprezentanţii bisericii din timpul său ceea ce-ar fi dorit sufletul lui, — a devenit cel mai aprig duşman al creştinismului.

Referindu-ne şi la celelalte două puncte — asupra cărora ne-am mai oprit, — lucrurile sunt cu mult mai înaintate — dar tot în sens negativ.

Prin urmare, atât arghirofilia, cât şi anumite lipsuri de ordin moral ale clerului, formează piatra de scandal pentru sectanţi, ba în foarte multe cazuri — chiar pentru credincioşii noştri. Fiindcă nu este vorba de răsplata în mod obicinuit pe care preotul o primeşte pentru anumite slujbe pe care le săvârşeşte şi pentru care Mântuitorul spune: „Vrednic este lucrătorul de hrana sa“ (Matei 10-10), ci de scandalurile şi abuzurile ce se săvârşesc în asemenea ocazii şi pe care fraţiile Voastre le cunoaşteţi îndeajuns de bine.

Abuzurile întotdeauna au dat naştere la scandal, deşi în fond nu pot înlătura obicinuiţa — „Abusus non tollit usum“ — sună dictonul latin.

Acestea toate la un loc sunt chestiuni care privesc persoana preotului — şi am căutat să le subliniem înainte de a arăta câteva din mijloacele directe pentru readucerea sectanţilor la adevărata credinţă, — întru cât fără a fi în afară de sfera lor, orice mijloc întrebuiţat este ineficace.

Parcursând acum un ogor desţelenit de obiceiurile izolate pe care le-am amintit mai sus, putem planta atâtea lucruri bune şi în deosebi putem face uz de multe feluri de mijloace directe pe care Biserica şi ştiinţa teologică ni le pune la înde-

mână, — având convingerea fermă că ele vor fi bine primite şi vor da roadele dorite.

În aplicarea acestor mijloace, trebuie să mai avem în vedere şi alte multe lucruri care să privească: mentalitatea sectară, mediul geografic, posibilităţile materiale, ocupaţiunile lor de căpetenie, lumea cu care vin în contact mai des, etc., etc.

Fiindcă într'un fel vom proceda cu un sectant care are puţină cunoştinţă de carte — şi într'altul cu un analfabet; vom uza apoi de un anumit mijloc faţă de un cismar sau croitor şi de unul cu totul contrariu faţă de un agricultor, etc., etc.

Începând a arăta aceste mijloace, să căutăm cum am mai amintit, a ne servi de propriile lor modalităţi de propagandă — bun înţeles altoindu-le cu un fond creştin.

1. Vom căuta să arătăm mai întâiu că sectanţii obicinuesc să facă adunări şi anumite şezători religioase — adesea cu caracter ofensiv. — La aceste adunări noi putem răspunde cu contra adunări însufleţite tot de un duh religios şi presărate cu anumite conferinţe de ordin practic, — pe care le putem ţine la şcoală sau chiar la biserică. — Tot aci putem aduce anumiţi prieteni de diferite profesii, care să conferenţieze. Aşa de exemplu: un medic, un agronom, etc. — Deocamdată e bine ca şezătorile noastre să nu fie în acelaş timp cu ale lor. Ele să-i intereseze prin varietatea programului, să-i atragă şi apoi de abia mai târziu să-i putem sustrage, punând şezătorile odată cu ale lor. În această direcţie putem avea o mare reuşită prin ajutorul copiilor de şcoală, ba adesea întrebuiţând pentru anumite roluri chiar copiii sectanţilor.

2. Mai departe, să contrabalansăm apoi bogăţia sectelor — pe care o întrebuiţează nu numai în propagandă, ci şi în ajutorări date celor lipsiţi, prin diferite posibilităţi de ameliorare a situaţiei precare în care se găsesc foarte mulţi dintre ei. În timpul vizitelor pe care le facem sectanţilor putem cunoaşte dexterităţile lor, precum şi puterea de muncă de care dispun.

În felul acesta — celor cari sunt în nevoi, le putem face diferite înlesniri şi recomandări la cei înstăriţi, ba le putem crea chiar noi posibilităţi de lucru, din care apoi să se poată întreţine. Iar celor cari s'ar arăta nepăsători iniţiativei noastre, să le explicăm sfatul Sf. Apostol Pavel: „Cine nu munceşte, nici să nu mănânce“, — făcându-i să înţeleagă că de muncă nimeni nu poate fi scutit decât cei neputincioşi şi bolnavi.

Munca însemnează rugăciune — şi a ne lipsi de muncă însemnează a ne lipsi de rugăciune.

deci de posibilitatea de a ne ridica cu gândul spre Dumnezeu, delegătura și contactul cu divinitatea.

În cazul însă când avem și dintre cei în imposibilitate de a munci, vom căuta să dăm anumite serbări al căror venit să le revină; să facem anumite colecte și strângere de ajutoarc — fie în biserică, fie formând anumite comitete care să plece prin sat în acest sens.

3. Le mai putem atrage atenția și chiar bunăvoința prin stăruința și grija ce o vom arăta pentru mântuirea sufletelor credincioșilor noștri. Aceasta se poate dovedi prin predica duminicală în mod regulat, dând credincioșilor diferite sfaturi și îndemnându-i să stea departe de toate lucrurile diavolului. Apoi vom căuta să-i inițiem în aprecierea realului sens al sfintelor slujbe, punându-i chiar să cânte, după ce în prealabil îi vom deprinde cu această cântare bisericească. Toate acestea însă, trebuie să fie sub directa supraveghere a noastră.

4. Mai departe — vom căuta să avem contact cu ei — vizitându-i chiar acasă și stând de vorbă cu toți cei ce le aparțin. Numai acolo vom putea cunoaște care sunt nevoile și suferințele lor.

Aci vom descoperi mobilul real care i-a determinat să devină sectanți. Cunoscând apoi boala, desigur că ne va fi mult mai ușor ca să o putem vindeca. Lucrul acesta ar fi bine dacă s'ar putea repeta din săptămână în săptămână. Pentru aceea recomandă Mântuitorul să-i vizităm pe cei bolnavi și întemnițați, fiindcă vizitându-i pe ei, îl vizităm pe el — precum spune: „Adevăr z'c voră: întru cât ați făcut unuia dintre acești frați ai mei, prea mici, mie mi-ați făcut (Matei 25—40).

Cum poți oare aduce pe un om pe adevărata cale, dacă nu-i arăți bunăvoință, dacă nu-l cercezezi și nu-l sfătuești la lucruri bune.

Aceste mijloace, se opresc ele aici? Desigur că nu. Ele se pot înmulți și schimba din clipă în clipă. Schimbarea sau stabilitatea lor depinde de rezistența pe care o vom întâmpina, fiindcă nu putem crede că lucrurile vor merge chiar așa repede precum le am așternut noi pe hârtie. În această privință însă, nu ne poate nimic mai bine edifica decât experiența fiecăruia dintre noi. De aceea, în rândurile de mai sus am căutat să arătăm mai întâiu posibilitățile indirecte de readucerea sectanților la dreapta credință, care privesc în deosebi persoana preotului, pentru că în felul acesta

să le tăiem craca de sub picioare, deci să-i punem în situația de a nu mai putea ataca biserica fără a deveni ridicoli. Perfecționându-ne pe noi și înălțând prestigiul bisericii, ei nu vor mai putea găsi defecte pe care să le înfățișeze înaintea coreligionarilor lor. — Aceste puncte odată stabilite, am venit apoi să le completăm cu partea pozitivă a subiectului nostru, arătând mijloacele directe prin care putem să-i încadrăm definitiv în sânul bisericii. — Am urmat această cale — convinși fiind de faptul că în zadar vom semăna bobul cel bun între mărăcini.

Dar precum am spus și mai sus, lucrurile nu vor merge chiar așa de ușor. Vom întâmpina multe dificultăți în drumul parcurs pentru această realizare. Sectanții nu vor răspunde într-o egală măsură bunăvoinței noastre.

Ce vom face atunci? Să desarmăm, sau să facem uz de mijloace nepotrivite cu demnitatea noastră de slujitori ai altarului? Nici una, nici alta. Vom merge pe drumul pe care am pornit, cu toate greutatețile în spate și în toate cazurile să avem în față pe Mântuitorul Iisus Hristos și iubirea Lui cea fără de margini. Vor fi cazuri când nu vom isbuti să reîntoarcem un sectant. Să ne despărțim de el tot cu iubire și cu regretul că nu l-am putut căpăta pentru Iisus Hristos. Chiar dacă sunt multe lucruri și motive care ne-ar opri dela acțiunea noastră, în niciun caz nu trebuie să des-nădăjduim.

Știu deasemenea că sunt și citate scripturistice care ne-ar îndreptăți poate într-o măsură să stănenim acțiunea noastră în acest sens. Dar nu e mai puțin adevărat că interpretarea acestor citate se face foarte izolat, și apoi sfinții apostoli cunoșteau foarte bine cazurile la care s'au rețerit. Prin urmare, nu avem motive de inactivitate în acest sens. Dacă sunt cazuri când anumite persoane din motive nesperioase au trecut în secte, apoi nu e mai puțin adevărat că sunt și din acelea ale căror motive prea întemeiate, i-a determinat la părăsirea credinței adevărate. Noi trebuie să cercetăm prin urmare, toate aceste lucruri. Să le cercetăm căutându-le posibilitățile de îndreptare și o clipă să nu șovăim în acțiunea noastră, z-vând tot timpul ca exemplu pe Mântuitorul Iisus Hristos. Numai așa vom putea întrevedea o posibilitate de îndreptare.

Pr. EMIL C. BUNESCU
Suhaiia

MIJLOACELE DE A FACE CA TINERII SĂ DEVINĂ CREȘTINI PRACTICANȚI

S'a zis că veacul nostru este veacul tineretului. Intr'adevăr, un duh înouitor de credință suflă peste sufletul tânăr al neamului. Se observă, mai ales, acest duh înouitor în tineretul luminat al acestei țări. Când studențimea cere slujbă și când candela pâlpâie în laborator înseamnă că o generație creștină se arată la orizont.

Că va fi datorit acest suflu creștin spiritului nou ce domină știința și care a alungat din lumea adevărului, ca pe o cenușăreasă, materialismul veacului trecut; spiritului de viață creștină ce a cuprins sufletele în urma războiului sau unei mistici naționale și creștine alimentată de duhul tradițiilor strămoșești, sunt întrebări cari nu intră în problema noastră de acum.

Ceea ce trebuie însă luat în serioasă considerare este faptul, că Biserica trebuie să știe să profite de acest prilej atât de fericit și să-și implante pe cetea divină peste pasta sufletelor tinere, nelăsându-le să-și potolească setea din isvoare streine.

Trebuie observat însă că printre tineretul cult al orașelor și tineretul dela țară, există o oarecare diferență. Cel dintâi având antene mai fine s'a angrenat mai ușor acestui suflu, pe când celalalt pare mai refractar și ceva mai îndărătnic.

Un lucru iarăși mai trebuie observat, că cu toată această sete de credință ce o afișează, tineretul nu a ajuns să simtă nevoia de a lua regulat parte la slujbele Biserice. Și întrucât nu poate fi cineva creștin adevărat fără să ia parte la sfintele slujbe, trebuie ca Biserica să-și îndrepte toată atenția spre acest lucru. Creștinul participă la slujbe din convingere și din obișnuință. Trebuie mai ales tineretului creată această obișnuință care să devină mai apoi o necesitate sufletească. Și această obișnuință se poate crea aducând pe tânăr cât de mic la biserică. Cât farmec dă credinței noastre biserica copilăriei și ce fiori ne brăzdează inimile gândind la deniile și împărtășirile din copilărie!

În școală se cimentează o legătură sufletească între preot și copil care nu poate fi trecută cu vederea.

Dar ca să putem atrage și face din tânăr începând cu copiii, creștin atașat Bisericii și participant la sfintele slujbe, trebuie să-l facem

mai întâi să înțeleagă slujbele Biserice, să-l facem să-i placă și mai ales să-l facem să simtă.

Un minunat prilej oferă pentru apropierea tineretului de Biserică, prezența preotului în școală, unde pe lângă familiarizarea cu preotul, acesta are ocazia să le explice serviciul divin.

Tineretul în epoca adolescenței se îndreaptă către sporturi, în care caută să-și verse toată energia. Trebuie profitat de asemenea de adolescență care este momentul cel mai potrivit unei treziri sufletești, și aducerea spre biserică prin citirea din Sfinții Părinți cari au o literatură atât de potrivită.

Contribue deasemenea mult pentru obișnuirea tineretului cu slujbele biserice și obligațiunea ca atât timp cât sunt școlari să fie aduși la biserică în toate Duminicile și sărbătorile. În școlile secundare este iarăși un mijloc foarte potrivit, crearea de capele în sânul școalelor, unde elevii și elevele iau parte la slujbe și unde în orele de recreație să se roage. Mijlocul însă cel mai potrivit prin care poți atrage pe tânăr la slujba bisericii este învățarea tineretului să cânte în Biserică. Tânărul luând parte activă la slujbă, este mai atent, înțelege mai bine și trăește mai intens momentele liturgice. Deasemenea mândria de a fi alături de preot la săvârșirea slujbei, nu poate lăsa indiferent sufletul tineretului. Deaceea cred formarea de coruri unul din mijloacele cele mai eficace pentru apropierea tineretului de Biserică.

În formarea acestor coruri trebuie avută însă mai puțin în vedere partea artistică, decât cea misionară. Deaceea învățarea cântărilor va trebui făcută la cât mai mulți.

Este regretabil că instituția premilitară nu dă mai multă atenție educației tinerilor prin biserică.

Deaceea una din grijile Biserice trebuie să fie încreștinarea instituțiilor create pentru educația tineretului cum sunt: O. E. T. R. și Premilitarii.

Sunt acestea câteva mijloace pe care preotul le-ar putea întrebuința în marea operă de apropiere a tineretului de Sf. Altar.

Pr. ION R. SERGHE
Gostinu-Vlașca

B U N A C U V I I N Ț A

A-ți da bună ziua unul la a'tul, e semn de bună creștere, de bunăcuviință. A saluta pe cel mai în etate și pe superiorul tău nu e numai „bunăcuviință“ dar și prețuire a ta însuși și a breslei din care faci parte.

Așa a fost și este pretutindeni.

Cu cât respectul acesta dintre membrii aceleiași profesioni este mai mare, cu atât însăși profesionea se ridică în fața opiniei publice.

Pilda pe care ne-o dă armata este mult vorbitoare. Numai în preoția noastră nu este astfel. Atât în provincie, dar mai ales în București trec atâția preoți, unul pe lângă altul, parcă nici nu se văd, nici nu se cunosc.

Vezi, tineri preoți îmbrăcați neglijent, cu pălării pe ochi, târându-și alene picioarele pe bulevarde și străzi principale, sfidând pe frații preoți ce-i întâlnesc și căroră de multe ori abia le răspund la salut, ducând un deget la pălărie.

Fiecare preot pretinde dela păstoriți să-i dea nu numai „bună ziua“ dar ceia ce pe drept se cuvine „sărut mâna“. Însă el colegului său și celui mai în vârstă ca el nu-i dă această cinste.

Predicăm de pe amvon sfințenia preoției și cinstea ce i se cuvine.

Pe stradă, nici noi nu împlinim predica noastră. Frumoasă logică, dovadă de bună creștere.

Cu toată larga democrație ce pare că a intrat și în rândurile preoției, care dă dreptul ori cui,

să critice, să judece și să se creadă cel puțin egal superiorilor săi, totuși îndrănesc, să arăt că n'ar pierde nimic un preot care ar saluta pe altul ce ar purta un semn distinctiv și care îl arată potrivit orânduelilor bisericești, cu un grad în preoție.

Făcând astfel, se cinstește pe el însuși și dă pildă, de bună prețuire și altora.

O mentalitate bolnăvicioasă a început să-și facă loc în sufletul preoției noastre: „disprețuirea“ celui ce a fost distins de autoritatea superioară. În nici o altă profesiune nu există această mentalitate. Să nu-și găsească asemenea așezare nici în preoția noastră.

Preoții buni și de elită sunt datori să reacționeze. Respect ne datorăm noi mai întâi unii altora.

Altfel, cu știință și voință ne alăturăm și noi aceloră ce luptă pentru discreditarea și înjosirea preoției.

Salutul între preoți nu e numai o chestiune disciplinară și de administrație. E mai mult o chestiune de bunăcuviință, de bună creștere.

Cei ce n'au putut să-și câștige „buna creștere“ nici cel puțin în cei 8 ani de seminar, să ostenească să și-o câștige acum privind societatea în care trăiește și de la care, din acest punct de vedere, are ce câștiga.

Pr. METODIE POPESCU.

JURĂMÂNTUL PREOȚILOR ÎN FAȚA INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI

După anul 1865, adică după intrarea în vigoare, a codurilor de procedură civilă și penală, avându-se în vedere că art. 196 și 240 din procedura civilă, nu spuneau nimic relativ la această chestiune, adică nici nu precizau, dacă preoții sunt obligați să depună jurământ și nici că sunt dispensați de a jura, instanțele de judecată, rezolvau această problemă în diferite moduri.

Astfel în revista «Dreptul» nr. 17 din 1883, găsim jurisprudența: «Canoanele bisericești interzic preoților a jura; aceste canoane constituind legislația organică a clerului, fac parte din corpul legislațiunii țării și dispozițiunile lor, nu se pot elimina, pentru cuvânt că vreun caz, n'ar fi scris în codul civil, căci ar fi a le tăgădui puterea de lege, ce au avut întotdeauna. Prin art. 1912 cod. civil se abrogă numai legile civile, nu și cele bisericești, deci dispozițiunea din canoane, care interzice preoților a jura, a rămas și azi în vigoare. Art. 42 al regulamentului Sinodului din 22 Mai 1873, nu este decât o consecință a canonului XXII și deci cererea unui preot de a jura conform aceluia regulament, după care e de ajuns simpla arătare verbală, este admisibilă».

Dar după cum această instanță, zice că pe baza textelor de lege în vigoare, preoții nu pot fi obligați să jure, tot astfel alte instanțe spun exact contrariu. Astfel tot în revista «Dreptul» nr. 74 din 1885 citim: «Preoții ortodoxi, având aceiași religioane ca și laicii de acelaș cult și cum în favoarea lor, atât în codul civil, cât și în pro-

cedură, nu există creiată vreo excepțiune, întemeiată pe canoane, preoții nu se pot sustrage dela cerințele legii, căci precum dânsii, au dreptul în raporturile lor cu civilii, să uzeze de toate mijloacele de probație admise de lege, tot astfel și aceștia, cată să aibă acelaș drept, putându-se servi de aceleași mijloace. Regulamentul Sinodului și în special art. 42, nu poate fi obligatoriu pentru instanțele laice, căci el nu are alt scop, decât a reglementa modul de disciplină între preoți și de aceea nu poate avea nici cea mai mică înrăurire asupra dreptului comun».

Și în acest mod, s'a tot discutat această chestiune, fiind rezolvată când într'un fel, când în altul, de diferite instanțe judecătorești.

Așa fiind, pe baza faptului că legea nu preciza că preoții sunt dispensați de jurământ, de cele mai multe ori, preoții erau obligați să jure, până ce în anul 1935, Inalta Curte de Casație, secția II-a, a venit cu o jurisprudență, care a pus capăt discuțiunei, stabilind că preoții, nu pot fi obligați să jure, în fața instanțelor laice, deoarece sunt opriți de canoane.

Inalta Curte zice: «Când un slujitor al Bisericei este chemat ca martor, refuzând să depună legiuitul jurământ — refuz bazat pe temeiul legilor canonice — nu poate fi silit prin întrebuințare de mijloace coercitive, cari sunt împotriva legilor canonice, de a presta jurământul». (Casație II, Decizia nr. 2.584 din 21 August 1935).

Dela această dată și până la intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală, toate

instanțele de judecată, au recunoscut tăria canoanelor și n'au mai obligat pe preoți să jure.

Odată cu intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală, chestiunea a început a se pune din nou; iar diferite instanțe au început a obliga pe preoți să jure, când sunt propuși ca martori.

Astfel a fost cazul unui preot, care în timpul din urmă, fiind propus martor într'un proces la Curtea de Apel, secția II-a din București, aceeași instanță l-a obligat să jure.

Hotărîrea acestei instanțe, fiind publicată în ziare și în revistele de jurisprudențe, a fost adusă la cunoștința întregii țări, și astfel, acum aproape toate instanțele, au început a constrânge pe preoți, să presteze jurământ.

Noul cod de procedură penală — de altfel ca și cel vechiu — nu spune, nici că preotul este

obligat să jure, dar nici că e dispensat de jurământ.

Deci, legea cea nouă, în ceea ce privește aceeași chestiune, este la fel cu cea veche. Și atunci se pune întrebarea, dacă legea cea nouă, nu cere expres jurământ preoților, adică întocmai ca și cea veche, nu spune că preotul trebuie să jure, pentru ce să se pună din nou aceeași chestiune, când nimic nu s'a schimbat și când Inalta Curte de Casație a precizat, că preoții nu pot fi obligați să jure, deoarece sunt opriți de canoane și de regulamentul Sf. Sinod, care nu este nici în contradicție cu vreo lege, și nici abrogat, ci este în vigoare.

Așa fiind, preoții, nu trebuie să fie constrânși să jure!

Pr. AL. BUCUR

Licențiat în Teologie și Drept

C.-Lung-Muscel

DIN ROADELE MUNCII OBȘTEȘTI A TINERETULUI

Cimitirul vechi din comuna Domnești-de-Sus, jud. Ilfov, completat cu morminte, este împrejmuit cu sârmă ghimpată. Alături, se află un loc care este tot pentru cimitir de circa cinci mii de metri pătrați, care însă era neîmprejmuit.

Cum în cimitirul cel vechi nu mai sunt locuri pentru morminte, iar mormintele existente nu sunt aranjate în ordine, subsemnatul dorind a avea în noul cimitir mormintele aranjate la rând, m'am gândit la posibilitatea de a împrejmui mai întâi acest loc și apoi a-l parcela. Mă isbeam însă de inconvenientul că nu aveam fonduri. Atunci în bună înțelegere cu organele administrative comunale, am hotărît ca toți locuitorii din comună cari iau islaz, să dea câte 40 lei pentru împrejmuirea cimitirului. S'a putut strânge astfel suma de peste cinci mii lei, care s'a colectat de primarul comunei, din care s'a luat o parte din materialul de cherestea, care s'a pus la fațadă, făcându-se împrejmuire de șipci pe o lungime de 50 m.

Cum însă terenul era mare și ne trebuiau cel puțin douăzeci de mii lei, pentru a-l împrejmui nu cu scânduri ci cu sârmă ghimpată, m'am gândit la posibilitatea de a lua sârma de pe mijloc, din fund și dela stradă, dela cimitirul vechi și de a o așeza în fund și la margini în cimitirul cel nou, rămânând ca fața la ambele cimitire (cari sunt alături) să se facă complet din șipci.

*

Am apelat la tinerii premilitari, în zilele orânduite pentru munca de folos obștesc, prin organele administrative de plasă la cari am găsit o largă înțelegere.

Lucrarea aceasta s'a făcut de *patruzeci de tineri*, într'o zi și jumătate, bătându-se și bulumacii la stradă unde s'au pus șipci.

Am ținut, să aduc la cunoștință acest lucru prin care se remarcă pe lângă economia de fonduri care s'a făcut și rapiditatea cu care s'a dus la bun sfârșit o lucrare utilă întregului sat, dar în special legătura sufletească care s'a sălășluit

între tineretul premilitar care a muncit și morții lor.

Consider, după a mea părere, că la baza întregului progres în civilizație, în ceea ce privește operele de creație, stă spiritul colectivist ieșit din solidaritatea indivizilor de aceeași credință, deși la inițiativa unei asemenea întreprinderi stă entuziasmul și spiritul individual; acest spirit este însă înțeles de mulțimile indivizilor și se realizează prin contribuția tuturor. Este nu numai o realizare din punct de vedere practic ci mai ales o școală de educație a caracterelor, în sensul că individul își dă seama că este numai o verigă în marele lanț al obștii din care face parte (în speță al națiunii), care are o realitate aparte și care trăește și propășește prin contribuția tuturor.

Cel puțin aici în parohia noastră, unde am găsit pe cei mai bătrâni, complet lipsiți de spiritul de solidaritate, (la acest rău contribuind în special învrăjbirea politică), lucrarea de refacere a cimitirului prin tinerii premilitari, a fost mult comentată, ceea ce însemnează că a produs impresie.

Pe viitor voi încerca să fac și alte lucrări cu tineretul premilitar la care se va uni cel străjesc, pe care însă vreau să-l concentrez la muncă, nu din ordin, ci din «dragoste», la un simplu apel.

Preot, STELIAN C. POPESCU
Paroh, «Domnești-de-Sus»-Ilfov

CĂRȚI

Cărți pentru apărarea credinței

Biblioteca „Apostolul“. (Editura Arhiepiscopiei Bucureștilor).

Reacțiunea pornită în vremea din urmă împotriva literaturii imorale și dizolvante, în afară de opera de purificare pe care o înfăptuește, are și o latură pozitivă de un deosebit preț. Instituțiile fundamentale ale țării au purces cu hotărâre la o operă de încurajare a literaturii sănătoase, care trebuie să înlocuiască pe cea vătămătoare. În literatura propriu zisă, cărți bune au început să apară pe ici, pe colo, iar în latura scrisului de zidire morală, Biserica a pornit în diferite centre publicarea unor broșuri și cărți, destinate marelui public și în deosebi satelor.

O astfel de acțiune a inițiat I. P. S. Patriarh Miron, la Mitropolia Ungro-Vlahiei, unde de câțva timp apar în biblioteca «Apostolul» o serie de broșuri în format popular, scrise de preoți și scriitori creștini, bine cunoscuți și tipărite în condiții alese în tipografia ziarului «Universul».

Scopul acestor cărți, din care au apărut până acum 8 broșuri, este de a înfățișa cititorilor, într-o formă lămurită și atrăgătoare, învățăturile credinței noastre ortodoxe, mai ales în punctele în care ea este răstălmăcită de sectanți în mod tendențios, potrivit scopurilor lor.

Astfel o broșură, alcătuită de P. S. Arhiepiscopul Irineu Mihălcescu, vicarul patriarhiei și profesor la facultatea de teologie din București, înfățișează «Rânduiala și tâlcuirea pe scurt a sfintei Liturghii», arătând pe înțelesul tuturor, felul în care se desfășoară slujba bisericească a Sf. Liturghii și ce însemnare au actele pe care le săvârșește preotul și rugăciunile pe care le rostește. O altă broșură, scrisă de preotul Ilie Băcioiu, vorbește despre «Sfintele icoane», arătând rostul lor în Biserică și rătăcirea în care cad a-

ceia cari nu le dau cinstirea cuvenită. Deasemenea Sf. Taină a Botezului, împotriva căreia sec-tanții răspândesc învățături rătăcite, este înfă-țișată și lămurită potrivit cu învățătura Sfintei Scripturi și sfinților părinți ai bisericii noastre de către d. I. Gr. Opreșan, în broșura intitulată: *«Nașterea din apă și din duh, Sfânta Taină a Botezului»*. Tot astfel este explicată și taina preoției de către preotul Cristea Ionescu, în broșura: *«Preoția adevărată în Biserica lui Hristos»*.

Părintele M. Bulacu, consilier la Arhiepisco-pia Bucureștilor, publică în acelaș scop de zi-dire sufletească o seamă de *„Scrisori creștine către frații ce au părăsit credința strămoșea-scă»*, examinând rătăcirile în care cad sec-tanții și arătând care este adevărul dreptei credințe.

Alte broșuri apărute, tratează despre: *«Știin-ța și slujbă adevărată»*, de Teodor M. Popescu, prof. la fac. de teolog. din București; *«Sfânta Biserica a lui Hristos, biserica luptătoare»* de preotul Gh. Paschia și *«Rătăcirea comunistă»* de preotul profesor Isaia Nicolescu.

Opera aceasta de lămurire a adevărilor fun-damentale ale credinței noastre, prin scrieri al-cătuite pe înțelesul poporului și răspândite pe un preț mic — *broșurile costă 2 lei fiecare* — constituie o datorie împlinită a autorității bise-ricesti și ne bucurăm că ea se înfăptuește în condiții atât de frumoase. Acțiunea trebuie con-tinuată și mai ales trebuesc luate toate măsurile ca aceste folositoare cărți de zidire în suflete a credinței, să se răspândească în popor cât mai mult spre a-l lămuri cu învățătura cea bună, ferindu-l astfel de primejdioasele rătăciri sec-tante.

(Ziarul «Universul»).

SPIRITUL CATEHEZEI PATRISTICE ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ, de *Preotul Mihail Bulacu*. Docent universitar. București 1937.

Lucrarea recentă a părintelui profesor Mihail Bulacu, este nu numai o introducere la cursul de Metodica Învățământului religios, pe care l-a început în anul acesta la Facultatea de Teologie din București, ci o trasare argumentată a direc-tivelor de lucru pentru stabilirea principiilor fundamentale ale învățământului religios în școala românească. Chestiunea aceasta care la prima impresie a temei propuse, pare a face parte dintr'o specialitate ce ar interesa mai

mult trecutul Bisericii ortodoxe, ne aduce de fapt direct în față marea problemă a încrești-nării ortodoxe a fiilor neamului nostru.

Problema este cu atât mai actuală, cu cât ob-servăm că mulți din intelectualii noștri încearcă un fel de indiferentism religios, iar la sate atâtea suflete se desprind de sânul bisericii noastre strămoșești, intrând în rândul sectelor religioase fără mare remușcare sufletească. A-ceastă stare de lucruri ne face să ne întrebăm: nu cumva lipsește din suflete acel altor creștin ortodox, întărit și valorificat prin conștiința or-todoxă? Nu cumva învățământul religios, atât în școala primară, cât și în școala secundară a devenit un simplu curs de memorizare? Intre-bări la care autorul se încearcă a răspunde, evi-dențiind progresele din trecut și lacunele din prezent.

Lucrarea cuprinde cinci capitole, care în mod genetic conturează laturile problemei și relevă în centrul luminos însăși ideia ce ne preocupă. A. Problema învățământului religios în școala românească (p. 3-9). B. Principiile fundamen-tale ale catehezei patristice (p. 10-26); C. Spi-ritul catehezei patristice în școala românească veche (p. 27-42); D. Recunoașterea superiori-tății catehezei patristice (p. 43-44) și E. Nevoia revenirii spiritului catehezei patristice în școală, argumentată de întreaga lume ortodoxă. (p. 46-50). Capitolele acestea, care fiecare în parte pot constitui materialul unei lucrări separate, sprijinite pe texte și date istorice, încadrează nu numai un curs introductiv al metodei în-vățământului religios, ci dovedesc faptul că di-rectiva aceasta de cercetări, nu este arbitrară, ci impusă de serioase motive.

Autorul pleacă în primul capitol în mod spon-tan, dela istoricul adevăr al faptului, că unita-tea sufletului românesc se datorește acțiunii duhovnicești creștine ortodoxe a Bisericii orto-doxe române, care prin catehisme, cazanii, vo-roave și evanghelii învățătoare, i-a adâncit ideia creștină în suflet printr'o educație creștină in-tegrală. Învățământul religios trecut dela Bi-serică în școală, a avut influențele intelectual-i-zării exclusive, după cum recunosc și reprezen-tanții filosofiei, pedagogiei, și istoricii școlaei noastre românești. Ei stăruiesc asupra necesită-ții reîncadrării învățământului religios cu ele-mentele educației creștine integrale. Astfel sunt citați printre istorici, d. Prof. N. Iorga și d. Prof. I. Lupas; dintre pedagogi d. Prof. I. Ră-

dulescu-Pogoneanu și d. Prof. G. G. Antonescu; iar dintre filosofi d. Prof. I. Petrovici. Sprijinit de aceste afirmări ce reprezintă în mod obiectiv insuficiența învățământului nostru religios de astăzi, autorul caută o orientare a învățământului religios actual, însă nu dela tradiția protestantismului, ori romano-catolicismului, cum se încearcă unii moderniști, ci către cateheza patristică, pe care istoria bisericii o adevărește a fi fost cunoscută și aplicată și în școala noastră românească veche.

În capitolul următor, «Principiile fundamentale ale catehezei patristice», autorul precizează trei momente mai însemnate: 1. Obiectul catehezei patristice; 2. Legătura catehezei patristice cu Biserica; 3. Adaptarea catehezei patristice la vârsta copiilor prin educația creștină integrală.

În primul moment este analizată concepția școlii catehetice din Alexandria, ce se remarcă prin metoda treptată a lui Clement Alexandrinul, a educației creștine integrale, pentru adulți: convertirea creștină (protrepticul); educația morală creștină (pedagogul); instrucția religioasă (didascalul). Această metodă urmează în spirit tradiția școlii apostolice, spre a putea pregăti suflete vrednice de primirea harului Sfântului Duh. De altfel nota caracteristică a catehezei patristice se remarcă printr-o ucenicie în cele ale viețuirii creștine, iar nu printr-o instruire teoretică. Astfel tratate și experimentate cu succes principiile fundamentale ale catehezei patristice, de către reprezentanții școlii catehetice din Alexandria, în frunte cu Clement Alexandrinul, au putut fi cristalizate într-o formă clasică prin catehezele Sf. Ciril al Ierusalimului. Sf. Ciril a aplicat catehezele prin mijlocirea Bisericii, formând conștiințe creștine și pregătind astfel suflete vrednice de sfințire prin primirea harului Sf. Duh. Iar formula adaptării catehezei patristice la vârsta copiilor, pe baza acelorași principii fundamentale ale educației creștine integrale, o găsește Sf. Ioan Gură de Aur. Catehizarea are menirea de a educa nu numai pe adulții ce se botează ci și pe copii, fie că sunt botezați de mici, fie că botezul lor se săvârșea mai târziu. Deaceia Sf. Ioan Gură de Aur, dând chiar exemple de cateheze biblice pentru copii, relevă datoria catehetului de a complecta literatura didactică a instruirii religioase cu educația morală religioasă, folosind intuiția spirituală și externă.

Aici autorul relevă pe drept cuvânt faptul că, «cu Sf. Ioan Hrisostom, am putea spune că suntem sosiți la cupola catehezei patristice. Căci în tratatul de educația copiilor, ne vorbește nu numai de catehezele didactice pentru copii, ci și de celelalte laturi ale catehezei, după cum putem vedea: educația inimii; despre educația voinții, reamintindu-ne și de nevoia intelectului»... (p. 26). «Cu alte cuvinte, educația integrală cu modelarea spirituală a interiorului vieții sufletești și a simțurilor externe, lăsându-se ghidate de interiorul educat, este catehizarea preconizată de Sf. Ioan Hrisostom, pentru copii: oferindu-ne deopotrivă metoda intuiției interioare și exterioare, metoda școlii creștine active, ce duce ideea la acțiune, ținând seama de structura sufletească a copilului» (p. 26).

Stabilindu-se principiul că toți marii pedagogi creștini au respectat practica apostolică, ca prin cateheze să facă ucenici ai unei vieți sincere trăite, autorul trece la al treilea capitol tratând despre: «Spiritul catehezei patristice în școala românească veche» (p. 27-42). Aici autorul relevă spiritul catehizării în școala românească veche, bazat pe textul bucoavelor și catehezelor vechi, al căror text se păstrează în istoria literaturii române veche, ca cele dela Bălgrad din 1669, dela Râmnic din 1726, dela Iași din 1775 (p. 30-32). Lucrarea de seamă ce ne descopere spiritul catehezei ortodoxe în școala românească veche, este cea de «pedagogie creștină, sau tratat despre buna conducere, educația și formarea pe care copiii trebuie să o primească dela părinți pioși și dascăli virtuoși», rămasă în manuscris grecesc dela Mitropolitul Grigorie al IV-lea Miculescu. (p. 33-43). Autorul remarcă cuprinsul acestui tratat, evidențiind cu texte principiul educației religioase a copiilor, ce se desprinde din cuprinsul ei, apoi psihologia religioasă a copilului, instrucția religioasă a copiilor, istorisirile biblice, sub forma narativă a expunerilor, școala duminicală, cântarea creștină a copiilor ca mijloc educativ, mărturisirea și împărtășirea copiilor, ajungând astfel la concluzia școlii creștine pentru pietate și virtute. Din această lucrare, ca și din altele, autorul conchide că atmosfera creștină ortodoxă a catehezei patristice, a fost în practica Bisericii noastre și s'a aplicat în școala românească veche (p. 42). Dar autorul nu se mulțumește cu aceste constatări privitoare la trecut, ci pentru interesul practic al problemei ține să

arate nevoia utilizării catehezei patristice în școală atât în prezent cât și în viitor. Deaceea în capitolul următor stăruiește asupra laturei «Recunoașterea superiorității catehezei patristice», care este apreciată nu numai pentru faptul că aparține ortodoxismului, și că a fost în școala românească veche, ci și de reprezentanții școlii românești, filosofi și pedagogi, precum și de reprezentanții confesiunilor creștine apusene, (p. 43-44), cum este în special marele pedagog F. W. Foerster. De aceea autorul tratează în continuare capitolul «revenirii spiritului catehezei patristice în școală», preocupare ce aparține celor mai de seamă reprezentanți ai creștinismului practic, din lumea popoarelor ortodoxe vecine. (p. 46-50). În sensul acesta se exprimă pedagogi și teologi ortodoci ca Hamilcar Alivissatos și Moraitis dela Atena, precum și Bratsiotis, Nissiotis, apoi Zencovski, Lagowski, Tcheverikoff dela Institutul teologic ortodox rus din Paris, G. Pașeff și G. Dimitriev dela Sofia și alții. Astfel și la primul congres de teologie ortodoxă, d. Profesor H. Alivissatos, în cuvântarea introductivă a arătat că se simte «nevoia de a se forma o conștiință ortodoxă» (p. 47), iar «teologia ortodoxă modernă, prin această lucrare, în adevăr grea, dar frumoasă și plină de nobilă ambițiune, prin revenirea sa absolută la tradițiile sfinților Părinți, primind reconfortarea spirituală indispensabilă, merge cu pași rapizi, spre a forma o pură și integrală conștiință ortodoxă» (p. 48). Deci într-o formă scurtă, se evidențiază această importantă problemă generală a ortodoxiei, de care autorul caută să țină seamă în această lucrare.

Astfel autorul ajunge la concluzia că «metoda învățământului religios» în școala românească, trebuie să continue ca și în trecut același spirit binefăcător al catehezei ortodoxe patristice». Cum afirmă autorul, «nu este nevoie a se crea o nouă metodologie ortodoxă în școala noastră actuală, ci din contră a se desgroa de sub vâlul vremilor, practica și frumusețea metodei catehezei ortodoxe patristice, care ne-a dat caracterelor creștine verificate și trecute multe în lumea sfinților, ca adevărate modele de viață creștină». (p. 49). Este de remarcat de asemenea faptul că autorul nu exclude legătura învățământului religios cu pedagogia modernă, când afirmă că «nimeni nu contestă progresele științifice făcute de psihologia și pedagogia experimentală, cu însemnate înrăuriri și asupra me-

todiceii,... și aceasta mai ales în ceea ce privește cunoașterea individualității. Dar ele nu sunt decât lentilele tehnicii moderne, prin care examinăm mai adânc și sub un unghiu observator, același fond sufletesc religios al individualității copilului și adolescentului în actualul catehument al școlii noastre. Deaceea aceste instrumente ale tehnicii moderne pot să fie întrebuințate, fără să ne deruteze din obiectivul școlii noastre ortodoxe, căreia trebuie să-i fie subordonat ca material tehnic mijlocitor». (p. 48-49).

Astfel o temă, ce s'ar părea că ar avea caracterul arid de specialitate, autorul ne-o înfățișează în mod atractiv în atmosferă de actualitate și interesant documentată. Prin această lucrare promite a continua mai departe dezvoltarea pe rând a capitolelor ce interesează metodică învățământului religios în școală, sprijinit pe temeuri ortodoxe. Apreciind deci această lucrare, așteptăm dela autor ceea ce ne promite, și-i dorim deplină izbândă.

C.

Al. Lascarov-Moldovanu: DE VORBĂ CU SATENII. Editura Cugetarea a dat la lumină încă una din prețioasele lucrări cu care a îmbogățit scrisul românesc în ultimul timp. Lucrarea de față alcătuiește volumul I din vorbirile la radio și cuprinde o mulțime de învățături și sfaturi cu privire la gospodărie, cărți, plugărie, viața sătească, naționalism, credință, etc.

Cei cari au ascultat pe d. Al. Lascarov-Moldovanu, vorbind la radio, în cadrul orei satului, pot să prețuiască îndeajuns lucrarea de față.

G. G. Longinescu: ȘTIINȚĂ ȘI CREDINȚĂ. Vol. I. Tip I. N. Copuzeanu, str. Isvor 97, București. Prețul lei 80.

Domnul Profesor universitar G. G. Longinescu, convins că numai prin știință și prin credință, România Mare poate să ajungă România Tare, dă la iveală o lucrare de o importanță covârșitoare, menită să popularizeze știința în toate straturile noastre sociale. De două decenii acesta este crezul unuia din marii noștri savanți.

La noi românii cărțile de știință sunt aproape inexistente, ceea ce face ca țara noastră să fie mereu în urma altor țări. Și crezul d-lui profesor G. G. Longinescu este tocmai acesta, că

prin știință și credință în Dumnezeu putem trece în fruntea altor neamuri.

Lucrarea de față trebuie citită de toți românii. Pentru că este scrisă cu toată știința unui profesor universitar și cu toată căldura sufletească a unui mare iubitor de neam, la a cărui ridicare a luptat și luptă necontenit.

Deaceia recomandăm călduros această lucrare — rod sufletesc al unui membru de onoare al Academiei române — adăugând că și execuția tehnică este la înălțimea cuprinsului.

Catagrafia județului Dâmbovița la anul 1810, de Pr. Alex. A. Popescu-Runcu, Tip. Viitorul Târgoviște.

Alcătuirea în felul lucrării: „Catagrafia bisericilor bucureștene la 1810“, de d. Al. Lăpădatu (1908) și studiului: „Județul Dâmbovița în anul 1810, hotare, sate, statistică“, al P. C. Prof. Universitar Pr. Nic. M. Popescu (1911), lucrarea de mai sus ne dă o fidelă oglindă a trecutului bisericilor din Jud. Dâmbovița, atât ca stare materială, cât și ca enorii, preoți, diaconi și familiile lor. Se poate aprecia deci utilitatea acesteia. Toate datele tre-

buitoare alcătuirii acestei lucrări, întocmitorul le folosește în mare parte din „Catagrafia Ungrovlahiei“ alcătuită de Ruși cu ocazia ocupării Principatelor Române la 1806—1812, precum și din diferite documente bine grăitoare de vremea trecută a bisericilor noastre.

Recomandăm tuturor, dar mai ales preoțimii dâmbovițene această lucrare.

LECCA

AVIZ: A apărut noua ediție a îngrijirea Părintelui Nae Popescu, prof. universitar. E poate cea mai bine îngrijită carte de ritual tipărită până acum în teasurile acestei tipografii, atât ca aranjament al slujbelor cât și ca îndreptare a limbii, precum și a tehnicii tipografice.

Nădăjduim că la timpul său, persoane competente își vor spune cuvântul asupra acestei valoroase lucrări.

Prețul : { Broșat lei. 550.—
Pânză peste tot . . . „ 730 —
Piele și pânză . . . „ 800.—

Tip. Cărților Bisericești. — București.

CRONICA INTERNĂ

CULTURALE

Indrumările date autorităților comunale din jud. Teleorman, în chestlunea asociațiilor religioase.

Insușite de d-l Comandant al legiunii de jandarmi Teleorman, și de d-l Prefect al Județului.

În Monitorul Oficial Nr. 93/937, din 21 Aprilie a. c., s'a publicat noua decizie pentru reglementarea funcționării asociațiilor religioase. Pentru a ușura executarea acestei decizii, dau mai

jos părțile ce privesc autoritățile comunale, administrative și polițienești, cu lămuririle necesare, cu ordinul de a le executa cu severitate, întocmai. Este în joc unitatea neamului nostru și siguranța zilei de mâine. Fiecare să-și facă datoria. Contra funcționarilor care din rea voință sau neglijență nu vor executa prevederile acestei decizii, se vor lua severe măsuri disciplinare, aplicându-li-se art. 402 c. p.

Art. I. Sunt complet interzise următoarele asociații religioase: Asociațiile mileniste: Studenții în Biblie, martorii lui Iehova, Societatea de Biblie și tratate precum și:

Penticostaliști, Biserica lui Dumnezeu Apostolică, Pocăiți, Nazareni, Adv. Reformiști, Secerători, Hliști, Inochentiști, Stiliști.

Primele măsuri de luat contra acestor organizații sunt:

- a) *Li se vor închide casele de adunare.*
- b) *Se va opri orice propagandă de prozelitism, fie verbală, fie scrisă. Toate scrierile lor se vor confisca iar predicatorii și colportorii lor vor fi trimiși din post în post la urma lor.*

Se vor încheia acte de cele constatate care împreună cu broșurile confiscate se vor înainta prin legiunea de jandarmi, M. de Interne.

Dacă membri acestei asociații religioase, după aceste măsuri preliminare care au caracter de «somație» nu înțeleg să dea întreagă supunere, atunci organele administrative și polițienesti le vor dresa acte de dare în judecată ca turburători ai ordinii publice și contravenienți la legile pentru apărarea și liniștea statului.

În actul încheiat, organul în drept să arate:

- a) Că s'a împlinit prima cerință a deciziei de a li se face «somație» precum s'a arătat mai sus.
- b) Să se precizeze toate faptele de care s'au făcut vinovate, avându-se în vedere arătările din art. 184, 308, 309-310, 311, 312, 327 cp. Reg. Carol II.

Calificarea faptului să nu se facă, nici articolul să se precizeze întrucât aceasta este misiunea parchetului, căruia trebuie să i se înainteze aceste acte.

Asociații religioase recunoscute.

Sunt recunoscute următoarele asociații religioase:

Secta adventistă de ziua 7.

Secta Baptistă.

Secta Creștini după Evanghelie.

Aceste secte vor putea funcționa după 21 Oct. 1937, numai dacă au obținut noi autorizații dela M. de Culte (Art. 4). După această dată, dacă nu obțin autorizațiile cerute de această decizie, vor fi tratate ca cele interzise, aplicându-li-se aceleași sancțiuni.

Și predicatorii lor vor trebui să ceară autorizații noi. (Art. VII și VIII).

Autorizarea filialelor asociațiilor religioase.

CAP. IV.

Art. VIII. Asociația centrală poate să-și formeze filiale. Aceste filiale trebuie să fie recunoscute de M. Cultelor.

Ca să obție această recunoaștere trebuie ca cei interesați să înainteze M. Cultelor:

1. Un tablou cu numărul, numele și pronu-

mele, domiciliul, naționalitatea, origina etnică, starea civilă și confesională a membrilor sec-tei.

Completările se vor face conf. art. VIII. al I. Acest tablou trebuie completat cu cea mai mare exactitate, după registrele aflate la primărie și certificat de primar și notar. Copii sub 18 ani vor fi trecuți în tablou în dreptul părinților. Ei nu se pot însuma în numărul membrilor.

2. Dovadă oficială că dispun de un loc proprietate pentru casă de rugăciuni și că acest local îndeplinește condițiunile de salubritate cerute de regulamentele sanitare. Cei ce liberează aceste certificate să le dea cu toată grija și să nu uite că sunt funcționari Români.

3. Dovadă oficială că locașul de rugăciune se găsește la o depărtare suficientă și nu este pe aceeași stradă cu biserica.

În darea certificatului autoritatea respectivă e bine să menționeze depărtarea pe drumul cel mai drept și să-și arate opinia când această depărtare nu ar fi suficientă ci ar periclita liniștea publică.

4. Dovadă oficială că în localitate se găsește un cimitir comunal sau dovadă că secta are un teren propriu pentru cimitir.

În tot județul Teleorman, cimitirele rurale sunt proprietatea bisericii ortodoxe, predate în deplină stăpânire încă din anul 1935. Cimitire comunale nu există decât în orașe. Deci orice sectă trebuie să facă dovadă că are cimitire proprietate.

Primăriile nu sunt datorate să înființeze cimitire. Cel mult dacă au posibilitate, pot înființa pentru cultele recunoscute. Asociațiile religioase de care vorbește această decizie, nu sunt culte ci secte.

Cei plecați dela Biserica ortodoxă n'au nici un drept la averea bisericii de care au aparținut, deci și a cimitirului. Depărtându-se de biserică, au renunțat prin aceasta la toate bunurile ce aparțin acelei biserici.

Art. IX. Autorizațiile date asociațiilor religioase, pe formulare tip se vor trimite autorităților administrative precum și postului de jandarmi, primăriei, unde este sediul central al comunității autorizate. Contra autorizațiilor date fără respectarea în totul a acestei decizii, să se facă întâmpinări la M. Cultelor și acțiuni în justiție. Jandarmii să facă raport Legiunei de jandarmi cu arătarea fraudelor.

Art. X. Orice asociație religioasă autorizată,

nu poate înscrie printre membri ei decât persoane care fac dovadă că au îndeplinit formele legale pentru ieșire din cultul avut anterior sau dovadă că au aparținut prin naștere unei asociații religioase.

Asociația care va călca această dispoziție, i se va retrage autorizația de funcționare, pierderea dreptului de a o mai dobândi, iar conducătorilor li se va aplica art. 309 c. p. Reg. Carol II.

Autoritățile administrative și polițienesti sunt invitate să supravegheze cu severitate aplicarea acestui articol, întrucât pentru completarea numărului ce li se cere pentru a obține autorizații, sectanții pot trece pe tablouri, indivizi care n'au formele împlinite.

Art. XII. Asociația religioasă centrală poate avea filiale.

Fiecare filială trebuie să aibă 50 de familii, toți într-o singură localitate.

În acest caz au drept la casă de adunare și predicator.

Art. XIII. Orice comunitate recunoscută de M. Cultelor trebuie să ție un registru de evidență membrilor, de orice sex și etate. Acest registru va fi completat conf. art. VIII, al. i. Orice ieșire sau orice intrare de noi membri se va nota în acest registru.

Autoritățile în drept sunt datoare să verifice aceste registre și să le pună în concordanță cu registrele aflate la primărie și să observe ca nu cumva registrul sectant să fie ținut călcând art. X, din această decizie.

Art. XV. Fiecare asociație și filială va trebui să aibă un conducător responsabil și un predicator. Ei vor fi aduși la cunoștința M. Cultelor îndată ce asociația a obținut autorizații de funcționare. Ei trebuie să fie: majori, cetățeni Români, să se bucure de toate drepturile civile și politice, să nu fi suferit vreo condamnățiune infamantă.

Numele conducătorilor și predicatorilor autorizați, vor fi comunicate și primăriilor și poșturilor de jandarmi din centrele respective.

Art. XVI. După 21 Oct. 1937, predicatorii, ajutorii de predicatori și conducătorii caselor de rugăciuni trebuie să aibă autorizații noi dela M. Cultelor.

Toți aceștia însă, chiar cu autorizații, n'au dreptul să-și execute atribuțiile decât în casa de adunare, pentru care au autorizație. Ei pot merge numai în casele credincioșilor respectivi pentru sfaturi și pentru vizitarea bolnavilor.

Pentru toate ceremoniile religioase ce au loc

în afară de casa de adunare, se cere aprobarea autorității locale. Ceremoniile pentru înmormântare se fac fără o prealabilă autorizație.

Predicatorilor autorizați, care nu vor respecta aceste dispoziții, li se va ridica autorizația de funcționare dată de M. Cultelor și vor fi trimiși la urmă din post în post. Asociația în care se va găsi predicând predicatori fără autorizații, vor fi sancționați cu ridicarea autorizației de M. Cultelor, în urma actelor încheiate și înaintate de autoritățile administrative sau polițienesti.

Art. XVII. Membri asociațiilor religioase nu pot în adunările lor ține întruniri publice în care să critice doctrina și organizarea altor culte cu scopul vădit de a face prin aceasta propagandă de prozelitism religios. Contra acestora se vor încheia acte, faptul intrând în prevederile art. 310 c. p... ultraj. Acest articol se aplică și atunci când se filmează filme cu caracter tendențios față de bis. ortodoxă, sau se dau piese de teatru, sau se recită poezii cu acelaș caracter; se vor încheia acte și înainta Parchetului.

Colportajul este strict oprit.

Colportorilor, care vând broșurile sectelor recunoscute, li se vor confisca broșurile și vor fi trimiși din post în post la urma lor.

Dacă se vor găsi asupra lor autorizații emise de asociații, M. de Culte poate retrage asociației respective autorizația de funcționare, în urma actelor înaintate de autoritățile locale.

Orice publicație a unei asociații religioase recunoscute va trebui să poarte pe copertă numele acelei asociații, iar dacă distribuirea se face prin comunități, acestea vor purta și sigiliul comunității.

Broșurile care nu vor respecta această dispoziție vor fi confiscate și înaintate M. Cultelor.

Art. XII. Asociațiile religioase autorizate vor ține registre în regulă de evidență stărei lor materiale. Ele vor încheia situația anuală de venituri și cheltueli.

Prin registre în regulă se înțeleg registre ținute în conf. cu codul comercial, adică parafate și sigilate de tribunal.

Autoritățile publice și fiscale sunt datoare să controleze această ținere de registre și să raporteze la finele anului situația lor.

Protopop, Pr. METODIE POPESCU

P. S. Aceste îndrumări pot fi utilizate și în celelalte județe ale Arhiepiscopiei, de către P. C. Protoierei și C. Preoți, în comun acord cu autoritățile locale.

MISIONARE

Ședința cercului pastoral „Tânganu” Ilfov

Inaugurarea căminului cultural din Bălăceanca.

În com. Bălăceanca (Ilfov), s'a ținut ședința cercului pastoral, cu care prilej s'a inaugurat, solemn, căminul cultural ridicat, în această comună, prin stăruința preotului paroh Eugen Alexandrescu.

Dimineața s'a făcut liturghie în sobor, de preoții I. Gr. Popescu-Tânganu, președintele cercului pastoral; Eugen Alexandrescu, parohul comunei; D. Nițescu-Fundeni, Gr. D. Cruceanu-Cernica, Laurențiu-Barbescu-Glina, Gh. Popescu-Cățelu, P. Gavrilă-Frunzănești, Ioan Datculescu-Renașterea și diaconul Traian Dobrabucurești. Cântările de strană au fost executate de cântăreții: D. C. Popescu, Nap. Stăncescu, T. Gheorghe, Niță Iosif, Nicolae St. Petrache, D. Georgescu, D. Ștefan, Ion Fl. Stoica, Preda Ionescu, Const. Neacșu, Marin Donciu și Marin Manciu; răspunsurile în cor au fost date de elevii școlii primare din sat, conduși de d. învă. Vasile Bădicioiu; d-na învă. Amelia Bădicioiu a cântat frumos solo «Sfânt, sfânt, sfânt» și «Pre Tine».

După slujbă, păr. Laurențiu Barbescu, a ținut

o mișcătoare predică despre «Cultul sfinților părinți». S'a trecut apoi în sala căminului unde s'a făcut sfințirea apei și stropirea cu aghiasmă. Erau de față: d. Aurel Solacolu, prefectul jud. Ilfov; d. Virgiliu Ursache, prim-pretor; d. D. Mangu, d. Mircea Ionescu, directorul așezământului «Eftimie Diamandescu»; d-na și d. Ioan Răuț, d-na și d. C. Mihăilescu-Cernica; învățătorii satului, consilierii parohiali — cari au dat bună mână de ajutor la reînnoirea bisericii și ridicarea căminului: Alecu Marin, Tudor Constantin, Tudor Călărașu, Ion Gh. Nica, Stan Ion, Const. Manolache, Tudor Manolache și State Petrache, apoi numeroși săteni din Bălăceanca și împrejurimi.

Părintele *Ion Gr. Popescu-Tânganu*, luând cel dintâi cuvântul, a arătat strădania păr. Alexandrescu pentru ridicarea căminului și reînnoirea bisericii. Asemenea muncă merită toată mulțumirea și lauda. A mulțumit d-lui prefect Solacolu pentru caldă purtare de grije ce-o are față de bunul mers al județului Ilfov. A adus apoi, omagii d-lui Stelian Popescu și ziarului «Universul» pentru opera de neprețuit a trezirii și întăririi simțimintelor românești și creștinești. A făcut, în sfârșit apel la săteni să urmeze bunele sfaturi ce li se dau și să nu-și plece urechea la șoapte și îndemnuri străine de spiritul și tradiția neamului.

Părintele *Eugen Alexandrescu* a înfățișat greutățile de învins până la realizarea căminului. A arătat folosul educativ și instructiv al acestor așezăminte populare. A evidențiat frumoasele calități de adevărat părinte al județului Ilfov, ale d-lui prefect Solacolu, arătând și ajutoarele importante pe care le-a obținut dela d-sa pentru reînnoirea bisericii și ridicarea cămi-

Ședința cercului pastoral „Tânganu” ținută în parohia Bălăceanca-Ilfov.

Casa parohială și Căminul cultural parohial din com. Bălăceanca-Ilfov.

nului cultural, început în 1932, terminat anul acesta și care costă peste 600.000 lei. Bine înțelese la cheltueli au contribuit în bună parte primăria Bălăceanca și enoriașii. O parte din cămin este destinată casei parohiale. Are bibliotecă cu circa 500 volume, tablouri, etc. Este de neapărată nevoie — a spus pâr. Alexandrescu — să avem aci radio și cinematograf. Pentru aceasta se va recurge tot la mijlocul listelor de subscripție, pe care, cel dintâi sf. sa se înscrie cu 500 lei.

Fiind și președinte al secției Bălăceanca a Ligii antirevizioniste române, pâr. Alexandrescu a arătat, mai departe imensul serviciu adus țării de d. Stelian Popescu, directorul ziarului «Universul», înființând și conducând cu atâta energie și pricepere Liga antirevizionistă. Sufletul românesc a fost zguduît până la temelii și chemat la viață națională și creștinească de acest mare patriot și bun creștin și se cuvine să înălțăm, aci și pretutindeni, rugăciuni fierbinți către Dumnezeu pentru sănătatea și îndelunga înziliră a directorului «Universului» și președintele suprem al «Ligii antirevizioniste române», (Sala ovaționează cu multă însuflețire mai multe minute).

D. Marin Predescu arată scopul căminelor de cultură și educație populară, laudă activitatea pâr. Alexandrescu și mulțumește, în numele d-lui Stelian Popescu, pentru dragostea exprimată față de d-sa, drept recunoștință față de opera neasemuită ce-o săvârșește prin «Universul» și Liga antirevizionistă.

D. prefect Aurel Solacolu spune că activitatea pâr. Alexandrescu din Bălăceanca e pilduitoare și sfătuește pe săteni să caute a se folosi cât mai mult de acest cămin cultural spre a-și îmbunătăți traiul. Afirmă că cetățenii Ilfovului sunt toți alături de președintele Ligii antirevizioniste române și vor face zid de apărare ori când nevoia va cere-o.

Făgăduiește, apoi, că d-sa va pune la dispoziție suma trebuitoare spre a se cumpăra un aparat de radio pentru acest cămin și chiamă pe săteni, să vie negreșit Duminica viitoare ca să audieze difuziunile făcute. Se face o entuziastă manifestațiune de simpatie pentru d. prefect Aurel Solacolu.

Ședința cercului pastoral „Popești Palanga”-Teleorman, ținută în parohia Slăvești, la data de 13 Iunie 1937, când a avut loc și instalarea preotului N. Gh. Ionescu Slăvești.

Conform ord. nr. 465 din 24 Mai 1937, al Prea Cucernicului Protopop al jud. Teleorman, circ. III, «Alexandria», relativ la instalarea Pr. N. Gh. Ionescu, în postul de paroh în parohia Slăvești, s'a ținut cu această ocazie și ședința Cercului Pastoral «Popești-Palanga».

De dimineată la oficierea serviciului Utreniei au participat toți Cucernicii preoți și cântăreții — membrii Cercului Pastoral —; iar la ora 9. a. m. când s'a început sf. Liturghie a sosit și Pr. C. Protopop dela Alexandria. Slujba s'a săvârșit în sobor, cântăreții dând răspunsurile în cor în fața unui numeros și select auditor, care a fost viu impresionat și vădit mișcat sufletește. Predica zilei a fost rostită de pr. N. Gh. Ionescu din Slăvești, care în rezumat a spus următoarele:

Și la începutul creștinismului s'au ivit dușmani, cari atacau învățăturile Sf. Biserici. Explică apoi eresul lui Arie și nevoia convocării celor 318 Sfinți părinți la Sinodul din Niceea, — în amintirea cărora sărbătorim ziua de azi, numită și Dumineca Sfinților Părinți, — când s'au stabilit mai multe reguli de credință.

Au fost sfinți părinți și mucenici cari au apărut cu tot sufletul învățătura creștină, Dumnezeirea Fiului — tot așa și azi avem vrăjmași, cari ne atacă, dar până în sfârșit vor fi biruiți, căci relativ la biserica Sa, Mântuitorul Hristos a spus: «Că nici porțile Iadului nu o vor birui». Să urmărim și noi pilda Sfinților Părinți și să apărăm Sfânta învățătură a Mântuitorului, chiar cu prețul vieții noastre.

După terminarea Sf. Liturghiei, s'a oficiat te-deum de mulțumire, după care Prea Cucernicul Protopop luând cuvântul, în rezumat a spus următoarele: «În conformitate cu legiurile și rânduelile noastre bisericești, a venit în Slăvești ca delegat al Sf. Mitropolii ca să recomande, să facă instalarea noului preot N. Gh. Ionescu. Mai înainte de toate, Prea Cucernicul Părinte Protopop atrage atenția tuturor ascultătorilor că se cuvine să ne aducem aminte și să ne înălțăm cu gândul în acest moment la acel ce a fost vrednicul și neuitatul preot Zamfir Cristache, predecesorul părintelui Nicolae Gh. Ionescu; urmează câteva clipe de reculegere și pace adâncă în memoria celui dispărut.

Preoții din cercul pastoral cultural Popeștii-Palanga jud. Teleorman.

După acestea, P. C. Protopop, Gh. A. Stăiculescu spune în continuare că preoția este grea misiune pentru cine se ostenește să-i pătrundă înțelesul și rostul ei adânc; una dintre cele mai grele chemări — misiune —, întrucât se ocupă cu cultivarea, înobilarea și mântuirea sufletelor oamenilor și tocmai de aceea se cer multe condițiuni și calități dela cel ce se dedică acestei misiuni.

În răstimpul dela hirotonia, prezentarea în parohie și până azi data instalării oficiale, socotesc că ați cunoscut și apreciat destul de bine pe noul d-voastră preot Nicolae Gh. Ionescu, încât socotesc de prisos ca să mai insist. Voi căuta numai atât să accentuez că oricâte calități frumoase ar avea un slujitor al altarului, oricât de bine ar cânta, ar predica... etc.... dacă nu pune suflet și dragoste adevărată în munca sa de păstor al sufletelor, mult lucru n'a câștigat, n'a folosit... dacă nu chiar nimic nu a făcut.. De aceea Prea Cucernicul Părinte Protopop recomandă ca preotul să aibă mai presus de toate iubire adâncă de misiunea sa, adică la temelia tuturor gândurilor, tuturor strădaniilor orice preot să puie iubire, dragoste, să aibă răbdare și perseverență, fără de care nu se face nimic durabil.

Cu drept cuvânt, observă Prea Cucernicul Părinte Protopop că una din metehnele preoției noastre în general, este că după primii ani de entuziasm, de idealism, urmează descurajarea, nepăsarea, pasivitatea. De aci remarcă: că cele învățate în școli și scrise în cărți nu se potrivesc cu realitatea înconjurătoare. De aci nevoia de a păși pe teren la lucru (nu a ne mărgini la vorbe) și a nu da înapoi ori câte și ori care ar fi piedicile ce vom întâmpina.

Sunt cunoscute astăzi vânturile prevestitoare de rele, cari bat în țara noastră românească. Ochii tuturor celor conștienți se îndreaptă către biserică și către ostașii lui Hristos, către preoți. Impotriva tuturor curentelor subversive: comunism, ateism, francmasonerie, a sectelor de tot felul, trebuie să luptăm noi preoții.

Un alt lucru, pe care-l recomandă P. C. Protopop noului preot instalat, este ca să nu facă politică, căci numai așa va putea fi iubit și ascultat de tot poporul.

Dealtfel, roadele ostanelilor unui preot nu se pot constata, verifica imediat sau după 1-2-5-9-10 ani, ci după mult mai îndelungat timp, aproape după 30-50 ani, după cari poți privi cu satisfacție că ți-ai făcut datoria. Preotul lucrează cu spranaturalul, cu imponderabilele suferințe și tocmai acesta este faptul pentru care avem atâția dușmani, cari ne acuză că nu activăm, că nu se vede nimic, că în fine nu urmează *efecte imediate*. Dar uită domnii aceștia că pe câtă vreme orice alt funcționar poate să se bucure de rodul ostanelilor lui mai curând sau mai târziu, etc. ex.: Învățătorul și-a bătut capul să învețe pe copil să cetească și să scrie și a reușit — se constată îndată — agricultorul a arat, a semănat peste puțin timp culege roade ș. a. m. d., ei bine, preotul operează cu sufletul mult mai greu, ba foarte anevoie, iar efectul va urma mai târziu.

Așadar, activitatea misionară și socială a preotului nu se măsoară cu compasul, sau cu metrul, nu se diseacă, nu se analizează în laboratorii, ci se săvârșește tainic în timp în adâncul mistic al sufletelor omenesci și se vădește în schimbarea treptată a vieții morale și materiale a propășirii vieții poporenilor.

Slăveștii fiind comună rurală de centru, se găsește aci reședința tuturor capilor de autorități, cărora P. S. Protopop se adresează făcându-le căldurosul apel de a da tot concursul domniilor lor noului preot — azi instalat — și a face zid în jurul C. Sale. Cu acest prilej P. C. Protopop se adresează tuturor intelectualilor din Slăvești — prezenți la sf. slujbă în biserică — și le arată în cuvinte bine simțite și convingătoare datoria tuturor și în special a celor deplin conștienți de a lua parte la serviciul divin din toate Duminicile și sărbătorile de peste an și a nu lăsa pe părintele să facă slujbă numai cu cântăreții și a nu părăsi credința și tradiția dela părinți și strămoși. Și aci face atent pe noul preot de a nu pregeta un moment pentru

aducerea tuturor enoriașilor la sf. biserică, mergând, învățând și îndemnând pe fiecare în parte și chiar din casă în casă, adresându-se tuturor deopotrivă și «făcându-se tuturor toate, ca pe toți să-i dobândească», spre a înlătura astfel indiferentismul religios.

Prea Cucernicul Protopop aduce toate mulțumirile tuturor celor ce s'au ostenit pentru frumosul început de reparație la sf. biserică, îndeamnă pe toți cei de față de a merge mai departe și a stăruii pe orice cale spre a se duce la bun sfârșit întreaga lucrare de reparație, pictură, mobilier... etc... de care se simte nevoie la această sf. biserică. Pune îndatorire părintelui paroh — nou instalat — de a stăruii în acest sens.

După ce mulțumește tuturor celor de față pentru dragostea ce au avut de a lua parte la această solemnitate, Prea Cucernicul Părinte Protopop procedează la darea și luarea în primire — inventariere — a averii mobile și imobile a bisericii, pe care o încredințează spre administrare și chivernisire noului preot Nicolae Gh. Ionescu, încheindu-se proces-verbal, despre aceasta.

Vorbește apoi d. dr. N. Cartiano, medic de circumscripție, din partea intelectualilor din Slăvești, care după ce mulțumește Pr. C. Protopop, pentru frumoasele cuvinte rostite și îndemnuri, își exprimă toată recunoștința și dă toate asigurările că vor căuta să dea tot concursul noului preot în opera C. Sale pastorală, făcând o frumoasă comparație între doctorul trupesc și cel sufletesc.

Din partea preoților ia cuvântul pr. Al. Săndulescu din Deparați-Hârlești, vecin cu parohia Slăvești, care după ce încurajează pe fratele preot nou instalat în greaua misiune, roagă pe toți intelectualii din Slăvești să sprijine și material opera de renovare a sf. locaș.

Ultimul vorbește noul paroh, preot N. Gh. Ionescu, care își exprimă mai întâi adâncul său sentiment de respect, supunere și recunoștință către I. P. S. Patriarh și către P. C. Protopop, cari au binevoit să-i încredințeze spre păstorie această enorie. Declară că este conștient de misiunea ce a îmbrățișat și promite că va căuta să urmeze toate sfaturile și îndemnurile recomandate de P. C. Protopop, spre a corespunde nădejdlor de bine, ce s'au pus în C. Sa.

Cu aceasta, solemnitatea instalării a luat sfârșit și după ieșirea din biserică, toți membrii Cercului Pastoral cu toți intelectualii din Slă-

vești și autoritățile administrative în frunte cu P. C. Protopop au fost fotografiați în grup, în fața sfintei biserici.

După aceea, membrii Cercului Pastoral în frunte cu P. C. Protopop au mers la casa noului preot, unde au ținut ședința intimă, cu care ocazie s'a discutat chestiunea fenomenului religios din Purcăreni-Slob.-Trăsnitu în care scop P. C. Protopop a pus îndatorire fiecăruia din preoții respectivi și vecini cu parohiile în cauză, să facă câte un raport amănunțit privitor la desfășurarea faptelor.

INFORMAȚII

Serviciul religios la Sf. Mitropolie pentru răposatul patriarh Varnava al Iugoslaviei.

La sfânta patriarhie, sosind vestea încetării din viață a patriarhului Varnava al Iugoslaviei, un serviciu religios de pomenire a fost săvârșit în catedrala Sf. Patriarhii de către P. S. arhiepiscop Vicar Veniamin Ploșteanu, înconjurat de arhimandriții Efrem Enăcescu și Inocențiu Tănăsioiu și diaconii Evghenie și Nicolae Gorcea.

Clopotul cel mare a anunțat bucureștenilor acest trist eveniment din statul vecin și prieten, iar o telegramă circulară a fost trimisă tuturor eparhiilor din țară pentru pomenirea înaltului chiriarh al bisericii surori, adormit întru Domnul.

Vestea morții patriarhului Varnava al Iugoslaviei a produs o profundă impresie în rândurile clerului Capitalei, care aprecia marea personalitate a ilustrului dispărut, stâlp al ortodoxiei.

Deasemenea în ziua înmormântării Patriarhului Varnava, — s'a oficiat la catedrala Sf. Patriarhii un parastas de către P. S. Policarp Morusca, Episcop al Românilor din America și P. S. Arhiepiscop Veniamin Vicarul Sf. Patriarhii,

înconjurați de un sobor de P. C. Preoți și Diaconi din Capitală. Au asistat mult popor și mulți P. C. Preoți din Capitală, în frunte cu P. C. Consilieri și P. C. Protoierei. P. S. Veniamin a rostit un mic panegiric pentru Patriarhul Varnava.

Soborul stareților la Mitropolie.

La Patriarhie au fost convocați stareții mănăstirilor înzestrate cu păduri și terenuri arabile. În această ședință s'au indicat persoanele care intră în eforturile locale din partea mănăstirilor și s'au precizat proprietățile Statului din care ar putea să se dea întinderile aprobate, ca mănăstirile să le poată folosi chiar din acest an.

I. P. S. Patriarh a dat dispozițiuni în vederea organizării școlilor mănăstirești și a selecționării personalului monahal pentru conducerea lor. De asemenea I. P. S. Sa a dispus ca primele sume ce se vor încasa din exploatarea pădurilor date de Stat, să fie întrebuințate pentru restaurarea mănăstirilor monumente istorice care zac de atâta vreme în ruină din cauza lipsei de fonduri.

Mănăstirea Comana fiind lipsită deocamdată de personal monahal din cauza secularizării întregului său avut, a fost reînființată ca mănăstire de călugărițe și afiliată mănăstirii Tâgănești pentru popularea ei cu personalul trebuitor cultului-divin și funcționării aci a unei școale de gospodărie elementară pentru fiicele sătenilor din împrejurimi. Se vor înființa în mănăstire și ateliere de țesături și covoare și se va încerca o crescătorie sistematică a vermilor de mătase.

Mănăstirile Cernica și Zamfira au fost destinate

să aibă viață chinovială integrală pe care să caute a o introduce imediat înființând totodată bolnițe pentru bătrâni și ateliere pentru tineretul din mănăstire.

Ședința a luat sfârșit la ora 7 jum. seara.

În parohia Secara din Județul Teleorman, prin stăruințele depuse de C. Paroh respectiv, au revenit la credința creștină ortodoxă doi dintre sectanții ce aparțineau de secta adventistă locală.

Pentru aceasta cei doi reveniți au făcut formele necesare revenirii la ortodoxism conform legii cultelor.

S U M A R :

Colportagiul Misionar.	<i>Consilier</i>
Vizitele canonice pe vacanță făcute de I. P. S. Patriarh.	
Metoda și mijloacele de readucerea sectanților la adevărata credință	<i>Pr. Emil Bunescu</i>
Mijloacele de a face ca tinerii să devină creștini practicanți	<i>Pr. Ion R. Serghe</i>
Bunacuvîință	<i>Pr. Melodie Popescu</i>
Jurământul preoților în fața instanțelor judecătorești.	<i>Pr. Al. Bucur</i>
Din roadele muncii obștești a tineretului.	<i>Pr. Stelian C. Popescu</i>
Cărți. — Cronica Internă: Culturale. — Misionare. — Informații.	

REVISTA DE EDUCAȚIE RELIGIOASĂ-MORALĂ PENTRU COPII

REDACȚIA: SF. ARHIEPISCOPIE A BUCUREȘTIILOR,
SECȚIA CULTURALĂ.
ADMINISTRAȚIA:
SECȚIA ECONOMICĂ.
ABONAMENTUL 50 LEI ANUAL